

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.
Slovenski Narod veča letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Obe krili Demokratske zajednice se pripravljata na odločilen spopad

Davidović odločno vztraja na svoji poti in noče popustiti. — Demokratski ministri odklanjajo izstop iz vladne koalicije. — Silna napetost v pričakovanju jutrišnje seje Demokratske zajednice.

— Beograd, 24. oktobra. Politična situacija je včeraj v znamenju pričakovanih sklepov Demokratske zajednice. Spomenica, ki so jo izročili g. Davidoviču šefi opozicije, je vzbudila v vseh političnih krogih veliko pozornost, in se splošno sodi, da mora sklepanje Demokratske zajednice o tem predlogu definitivno razčistiti situacijo.

Demokratski ministri so imeli včeraj v kabinetu zunanega ministra dolgotrajno konferenco, na kateri so, kakor se izve, razpravljali predvsem o stališču, ki naj ga zavzamejo na jutrišnji seji Demokratske zajednice. Ministri so mnenja, da je predlog gg. Pribičevića, Radiča in Jovanovića glede osnovanja skupnega parlamentarnega kluba za Demokratsko zajednico nesprejemljiv. Z njihove strani se navaja kot glavni razlog njihovega nasprotovanja nestanovitnost g. Radiča, ki po njihovem mnenju ne nudi nikakih garancij za to, da bi bil ta blok trajno kompakten. Prizadete se čutijo tudi z onimi navedbami v spomenici opozicije, ki govore o volilnem terorju. Mnenja so, da je to vprašanje že razčiščeno v verifikacijskem odboru in v Narodni skupščini in da ni primerno, da bi ga znova pokrenili.

V takozvanih nevtralnih demokratskih krogih pa ne glede na to, da zastopajo Davidovičevci in marinkovičevci povsem različna stališča, prevladuje prepričanje, da bo mogoče najti iz te situacije izhod, ki bo zadovoljeval obe strani. Zlasti poudarjajo, da je kompromis med gg. Davidovičem in demokratskimi ministri v interesu stranke neobhodno potreben, ker bi bil v nasprotju s slučajem razcep stranke neizbežen. To pa se mora za vsako ceno preprečiti.

G. Davidović je imel tekom včerajšnjega in današnjega dne mnogo sestankov s svojimi pristaši. Tudi ti sestanki so v zvezi z jutrišnjo sejo kluba Demokratske zajednice. Iz Davidovičeve okolice se doznava, da bo vodil jutrišnjo sejo dr. Spahović ali dr. Ribar. G. Davidović kljub prigovarjanju svojih prijateljev odklanja predsedništvo na jutrišnji seji že zato, ker je podal ostavko na predsedniško mesto, in tudi zato, ker hoče sam sodelovati v razpravi. Po odprtvi seje bo prečitana spomenica šefov

opozicije, nato pa bo imel g. Davidović velik političen govor, v katerem bo pojasnil vse razloge, ki so ga napotili na to, da je s svojimi prijatelji podvzel akcijo za osnovanje demokratskega kluba in navedel koristi, ki jih pričakuje od take parlamentarne formacije. Šele nato bo otvorjena obširna diskusija, ki bo po vsej priliki trajala tudi še v sredo. Po zaključku debate nameravajo Davidovičevci zahtevati poimenoško glasovanje, da se bo v slučaju, da bi bil predlog opozicije odklonjen, videlo, kdo nosi odgovornost za delo sedanja vlade.

Demokratski ministri si zamišljajo potek te seje nekoliko drugače. Z njihove strani se postavlja zahteva, da poda takoj po odprtvi seje dr. Marinković poročilo o političnem položaju in o rezultatih pogajanj z radikali glede izpolnitve demokratskih zahtev. Po tem poročilu naj bi se izvedlo glasovanje o tem, ali naj demokratska zajednica ostane še nadalje v koaliciji z radikali ali ne. Šele, če bi klub sklenil prelom sedanje koalicije, naj bi se vršila razprava o predlogu opozicije.

G. Davidović je tudi tekem včerajšnjega dne prejel iz vseh kraljev države od poedinih organizacij številna pisma, v katerih mu organizacije izražajo popolno zaupanje in odobravanje njegove stališče. Zdi se, da demokratski ministri uvidevajo, da bo večina kluba odobrila stališče g. Davidoviča. V očitni nameri, da se v zadnjem trenutku vplivajo na razpoloženje klubov, so se tudi z njihove strani začele širiti verzije, da bi sprejem predloga opozicije politično situacijo tako kompliciral, da bi bile nove volitve edini izhod.

Nasproti tem vestem se naglašava v krogih Davidovičevih prijateljev, da ima zdaj g. Davidović v najširših plasteh naroda tako zaslonbo, da bi tudi v tem slučaju ostal zmagovit na vsej črti in bi z uspehom lahko izvedel akcijo, da bi niti eden njegovih današnjih nasprotnikov ne bil več izvoljen. Ne glede na to pa je, kakor se zatrjuje v dobro informiranih krogih, tudi že sklenjen med gg. Davidovičem, Pribičevićem in Radičem sporazum glede enotnega nastopa pri volitvah in to v vsej državi. Na ta način bi dobila sedanja opozicija absolutno večino.

Vukičević snubi muslimane

Pod vtisom odločilne akcije za veliko demokratsko unijo ponuja g. Vukičević demokratom in muslimanom vedno nove koncesije, o katerih doslej ni hotel niti razpravljati.

— Beograd, 24. oktobra. V vrstah vladnih radikalov je izzval predlog opozicije demokratski zajednici veliko nervoznost. Gosp. Vukičević in njegovi ožji pristaši spoznavajo, da se jim situacija vedno bolj izmika in da znači osnovanje demokratskega kluba brezpogojno konec današnjega režima. Zadnje dni so napeli vse sile, da bi ohranili sedanjo vladno koalicijo in skušajo tako demokrate, kakor muslimane z dalekosežnimi koncesijami pridobiti za nadaljnje sodelovanje. To se vidi zlasti po tem, da go pristaši na vse zahteve demokratskih ministrov, nanašajoč se na izpremembe uradništva in notranjem ministrstvu. Kakor se doznava, bo upokojenih v Srbiji 33 srezkih poglavarjev, pristašev radikalne stranke, a v ministrstvu samem ostane jedva 10% sedanjega uradništva, dočim bodo vsi drugi reducirani, odnosno premeščeni.

Tudi muslimanom so ponudili razne koncesije. Med drugim je bila včeraj brzojavno izdana naredba o spremembi komisarijata v Sarajevu. Mesto sedanjega radikalnega komisarija je imenovan za vladnega komisarija pristaša IMO, trgovec Edhem Bičadžić, v osvetlu pa imajo muslimani 14 radikalov 10 in Davidovičevci dva člana, dočim je bil doslej sosvet popolnoma radikalni. Znano je, da so radikali doslej vsa leta samo dosledno odbijali vse zahteve po spremembi in se protivili razpisu občinskih volitev. Ta nenavadna popustljivost se tolmači v opozicijskih krogih kot dokaz, da je položaj za vladno izredno nesiguren in da si skuša g. Vukičević s takimi koncesijami utrditi svoj položaj.

Vladni krogi nič več ne prikrivajo, da računajo s tem, da bo prišlo na torkovi seji Demokratske zajednice do razcepa stranke ali pa vsaj do razdora Demokratske zajednice. Po mnenju vladnih krogov bi muslimani dobili proste roke, ako bi Demokratska zajednica sprejela predlog opozicije. Če

bi prišlo do tega, da bi izvajali demokratski ministri konsekvence in ostali še nadalje v vladi, računajo vukičevići s tem, da bodo tudi muslimani ostali še nadalje v vladi. V tej zvezi se tolmači tudi včerajšnji sestanek med dr. Spahom in ministrom Andričem.

V demokratskih krogih ne verujejo, da bi šli muslimani svoja pota. Veliko pozornost je vzbudil današnji sestanek med gg. Davidovičem in dr. Spahom, ki je trajal skoraj celo uro. Podrobnosti tega sestanka sicer niso znane, vendar pa priznavajo tudi muslimani, da so baš zadnje volitve pokazale, kako koristno je njihovo sodelovanje z demokratom in da bi zato ne bilo umestno, če bi sedaj to sodelovanje prekinili. Značilno je tudi, da je prejel danes dr. Spah iz Skoplja od svojih pristašev brzojavko, v kateri ga pozivajo, da mora vztrajati na dosedanji politični liniji in podpirati akcijo g. Davidoviča.

V vrstah Davidovičevih prijateljev ne pripisujejo posebne važnosti naporom radikalov, ki imajo le namen, da preprečijo osnovanje enotnega demokratskega parlamentarnega kluba. V tem vidijo le zadnje poskuse sedanjega režima, da se ohrani na površju. Današnja «Reč» objavlja izjavo demokratskega prvaka, ki naglašava, da je poslovanje parlamentarnega kluba edina možnost, da se osigurata v državi red in zakonitost. Prepričan je, da bo klub demokratske zajednice soglasno osvojil predlog opozicije. Zahteva po garancijah, ki jo stavi demokratski ministri, se mu zdi absurdna, ker je Pribičevićeva politična linija itak dobro znana, a tudi z Radičem se bo lahko delalo na podlagi točno določenega programa, ker je pač treba predpostavljati, da je ta sporazum iskren in se ne da primerjati s sporazumsko politiko g. Uzunovića.

Italija in Ahmed beg Zogu se razhajata

Senzacionalne vesti iz Albanije. — Ahmed beg Zogu noče biti več slepo orodje v Mussolinijevih rokah. — Radi tega ga hoče Italija vreči in postaviti za albanskega predsednika Hasan bega Prištincea.

— Atene, 24. oktobra. Današnji listi obširno poročajo o položaju v Albaniji in zlasti podčrtavajo, da je opaziti v zadnjem času znaten preokret v albansko-italijanskih odnosih. Zatrjuje se celo, da je s tem v zvezi najnovejša kriza albanske vlade, ki je v petek podala ostavko. Po informacijah grškega tiska je Italija v zadnjem času vedno bolj pritiskala na albansko vlado in Ahmeda bega Zogu ter zahtevala nove koncesije hoteč s tem napraviti iz Albanije italijansko kolonijo. Zdi se, da je tudi Ahmed beg Zogu uvidel, da stremi Italija za popolnim protektoratom nad Albanijo ter je spremenil svoje dosedanje stališče. Baje je zadnje tedne ostantativno in zaporedoma odbil italijanske zahteve. Zato je Italija, kakor se ugotavlja z albanske strani, začela premišljati o tem, kako bi odrinila Ahmeda bega Zogu in našla bolj poslužnega naslednika. Izbira je baje padla na voditelja takozvanega kosovskega komitaja. Hasan bega Prištincea, ki biva na Dunaju.

Določitev Hasan bega Prištincea za Ahmed begovega naslednika pa ima tudi še drugo ozadje. Italija bi hotela na ta način pritegniti tudi makedonske revolucionarje v Južni Srbiji in s tem ojačiti protijugoslovensko strujo v Albaniji. V zvezi s pripravami za odstranitev Ahmeda bega, ki bi se naj izvršila brez izbire sredstev, je tudi izkracvanje bolgarskih komitov v Albaniji, ki jih prevažajo italijanske ladje. Ahmed beg Zogu je doslej molče toleriral akcijo bolgarskih komitov in podporo Italije v domnevi, da je ta akcija naperjena izključno proti Jugoslaviji. V adnem času pa je albanska tajna policija dognala, da je koncentracija bolgarskih komitov v zvezi z akcijo Italije, naperjena proti Ahmed begu. Na podlagi teh ugotovitev je Ahmed izdal naredbo, da se morata znana voditelja bolgarskih komitov Angelov in Hristov, če treba, tudi nasilnim potom odstraniti iz Albanije. Istočasno je dobil poveljnik žandarmerije v Korči odlok, naj takoj izžene z albanskega ozemlja vse v njegovem področju zbrane bolgarske komite, poveljnik operacijske komande v Valoni pa je prejel naročilo, naj za vsako ceno prepreči nadaljnjo izkracvanje bolgarskih komitov v Valoni.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Značilno pa je, kako žandarmerija te odloke izvaja. Dosedanja praksa albanske vlade se mašuje nad njo samo. Svoječasno je namreč albanska vlada na zahtevo Jugoslavije izdajala povelja, naj žandarmerija aretirajo izžene bolgarske komite, obenem pa je izdala tudi navodila, da teh odredb ni treba izvajati. Žandarmerija se tudi sedaj drži teh navodil in aretirance po par dneh zopet izpušča. Raditega je prišlo med vlado in Ahmedom do ostrega spora, ki je v glavnem tudi vzrok odstopa vlade, dasiravno je bila kriza na zunaj maskirana s sporom med vlado in parlamentom.

Črnogorci za Davidoviča

— Cetinje, 25. oktobra. Tukaj se je vršil včeraj velik shod demokratske stranke, na katerem je bila sprejeta sledeča resolucija: Demokrati, zbrani na velikem shodu v Cetinju, izražajo šefu stranke g. Davidoviču, videč v njem stebel jugoslovenske demokracije in garancijo za dosledno izvajanje demokratskih principov, popolno zaupanje in ga naprošajo, naj vztraja v borbi za zmago parlamentarizma in demokracije. Zagotavljajo ga, da mu bodo v tej borbi stali zvesto ob strani. Z obžalovanjem sprejemajo vest, da je njihov poslanec g. Andrija Radović prvi nastopil proti politični šefa stranke in izjavljajo, da to njegovo stališče ni izraz razpoloženja onih volivcev, kojih zaupanje mu je izvajalo poslanski mandat. Pozivamo ga zato, da vpoštevajo razpoloženje svojih volivcev, ker bi mu morali v nasprotnem slučaju odreči nadaljnjo zaupanje.

Nov bolgarski napad

— Beograd, 24. oktobra. Notranje ministarstvo je sprejelo uradno poročilo, da je bil sredi okrog 11. ure izvršen napad na selo Graško, 10 km južno od Zajčara. Večja četa bolgarskih komitov je začela sredi noči obstreljevati nič hudega sluteče prebivalstvo in se skušala pred vsemi polastiti župana. Prebivalstvu je skupno z orožništvom in z na pomoč dospelo obmejno stražo uspelo, da so napad zavrnili in pogabili komite v beg. Zasedovanje napadalcev je ostalo doslej brezuspešno in so se očitno umaknili nazaj na bolgarsko ozemlje.

Konec rudarske stavke v Nemčiji

— Berlin, 24. oktobra. Včeraj so delavski delegati sklepali o predlogu posredovalnega sodišča glede sporazuma med stavkajočimi rudarji in rudarskimi podjetniki, ki so ponudili 11 odst. povišanje mezd. Predlog je bil s 381 : 86 glasovom sprejet. Predlog so sprejeli tudi delodajalci, tako da je dosežen sporazum. Vodstvo stavkajočih je včeraj izdalo navodila, da je smatrati stavko za končano in so se danes rudarji vrnili na delo.

Dunaj sedež Društva narodov

— Dunaj, 25. oktobra. V tujakšnji diplomatskih krogih izvevmo, da se je znova pokrenila akcija za prenos sedeža Društva narodov iz Ženeve na Dunaj. Akcijo vodi na inicijativo od zmag. avstrijske vlade. Tozadevna pogajanja so že v teku in bodo v doglednem času zaključena. Zatrjuje se, da ima ona skupina, ki se zavzema za prenos, večino.

OGORČENI BEOGRAJSKI HIŠNI POSESTNIKI

— Beograd, 24. oktobra. Včeraj se je vršilo protestno zborovanje beograjskih hišnih posestnikov radi novega stanovanjskega zakona. Govorniki so dr. Gosarjev osnutek ogroženo zavračali in naglašali, da hoče g. Gosar uvesti v našo zakonodajo boljševevzem. V posebni resoluciji zahtevajo med drugim takojšnji odstop dr. Gosarja kot ministra socijalne politike.

GROZNA NESREČA NA MANEVRIH

— Buenos Aires, 24. oktobra. Pri včerajšnjih manevrih je bilo vsled eksplozije artiljerijske municije ubitih 7 vojakov, nad 60 pa ranjenih.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Berlin 13.55 d, Curih 1094 — 1097, (1095.5), Dunaj 8 — 8.03 (8.015), London 276.3 — 277.1 (276.7), Newyork 56.635 — 56.835 (56.735), Praga 168 — 168.80 (168.40), Milan 309.125 — 311.125 (310.125).
Efekti: Celjska posojilnica 164 d, Ljubljanska Kreditna 185, 195, 195, Praštediona 850 d, Kreditni zavod 160 d, Vešče 133 d, Ruše 290, 300, Stavbna 56 d, Šešir 104 d.
Lesni trg: Tendenca živahnješa. Zaključeno 9 vagonov in sicer 5 vagonov bukovih drv, fco vagon meja, pa 22, 3 vag. hrastovih drv, fco vagon meja, pa 19: 1 vagon desk smreka, jelka, 24 mm, monte, fco vagon meja pa 490.
Deželni pridełki: Tendenca mirna. Zaključeno ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 276.3 — 277.1, Newyork 56.637 — 56.837, Pariz 222.25 — 224.25, Milan 309.32 — 311.32, Curih 1094 — 1097, Amsterdam 2283.5 — 2289.5, Berlin 800 — 803, Dunaj 1354.5 — 1357.5, Praga 168 — 168.80.

INOZEMSKE BORZE.

Devize: London 25.2517, Newyork 518 — 376, Pariz 20.8525, Milan 26.34, Berlin 420.80, Beograd 9.498, Praga 21.02.

Zadnji dnevi volitev v Zbornico TOI

Odpošiljanje glasovalnih listin. — Zadnji rok v soboto. — Klerikalni sleparji. — Solidarnost stanovsko - zavednih obrtnikov.

Kdor izmed volilnih upravičencev v obrtnem odseku Zbornice TOI še ni prejel glasovalnih listin, naj povpraša na pošti in takoj sporoči Zbornici TOI kateri naj pošlje svoj sedanji naslov in zahteva, naj se mu glasovalne listine takoj dostavijo.

Kdor noče glasovalnih listin izročiti zapniku ali pa poslati vrhovnemu obrtničnemu svetu v Ljubljani, naj nalepi kandidatno listo z nosilcem g. Rebelkom v Ljubljani na glasovnico.

Opozarjamo, da se smejo uporabljati le navadne listine in kuverte, ker je drugače glas neveljavno. Na glasovnici ne sme biti ničesar prečrtanega ali popravljene, ne sme biti na njej nobene opazke, podpisa, številke ali kakega drugega znaka, ker je sicer neveljavna.

Glasovanje se konča 30. oktobra ob 4. popoldne. Kar bo volilna komisija prejela po tem roku, ne bo več veljavno. Zadnje

glasovalne listine se morajo oddati torej najkasneje 29. tm. na pošto, da pridejo sigurno 30. oktobra v roke volilne komisije. V nedeljo 30. oktobra bo mogoče samo še osebno voliti pri volilni komisiji v Ljubljani.

Zbrane glasovalne listine naj se sprosti odpošiljajo vrhovnemu obrtničskemu svetu ali Zvezi slovenskih združenj v Ljubljani, da se opremijo s kandidatnimi listinami in pravočasno oddajo volilni komisiji.

Klerikalci se pri zbiranju glasovalnih listin poslužujejo raznih sleparij. Ponekod se predstavljajo kot zaupniki obrtničskih organizacij, drugod pa skušajo vplivati na obrtnike z grožnjami, da bi jim izročili glasovalne listine. Nihče naj ne da iz rok glasovalnih listin človeku, ki ga ne pozna in o katerem ne ve dobro, ali je res zaupnik obrtničkih organizacij.

Najbolj sigurno je, če se glasovalne listine nedotaknjene, kakor so bile prejete, pošljejo Zvezi obrtnih združenj v Ljubljani, kjer vodi vrhovni obrtnički svet točno evidenco o tem, kdo volilne listine in kako navedene organizacije in kdo nastopa proti lastnim organizacijam.

Klerikalci so oškodovali obrtnike že s tem, da so spravili v volilne imenike celo vrsto volilnih nepravilnic, ki sploh ne plačujejo nobenih zborniških dolič. Ni treba, da bi se obrtniki pustili oslepiti še za svojo lastno volilno pravico.

Zmaga stanovsko zavednih obrtnikov mora biti čim večja v znak protesta proti klerikalnemu terorju. Zadnji teden volilnega boja naj store stanovsko zavedni obrtniki vse, da predramijo mlačneje in jih opomnijo na njihovo dolžnost stanovsko solidarnosti!

končno sprožil. Neprevidnega učenca so zaprli in odredili pešskavo.

Več trgovcev v Novem Sadu se je pritožilo pri Trgovski zbornici radi predrago prodane zmlote soli. V Bački Palanki in v Moli so trgovci prodajali zmloto sol po zelo visoki ceni. Prodajanje soli je bilo dobro organizirano. Znanjo je, da se sme debela sol prodajati po določenih cenah in mora prodajalec zaslužiti pri prodaji le nizke procente.

K razmeram v Udruženju oblikujočih umetnikov

Udruženje oblikujočih umetnikov - sekcija Ljubljana javlja: v sobotni številki «Slovenskem Narodu» je bila priobčena nota o razidu sarajevske sekcije SUJLU. Vest o prenehanju te sekcije, ako odgovarja resnici - za poznavalca razmer ni prišla nepričakovano in je za celotno Udruženje likovnih umetnikov došla brezpomembna, ker je bila ta sekcija na jugoslovanskem umetniškem kongresu v Zagrebu leta 1922 osnovana tako rekoč le iz uljudnosti napram prisotnim umetnikom iz Sarajeva in to proti prvotnemu namenu osnovevalcev udruženja, katero se je imelo po začrtanem programu oslanjati na kulturne centre Beograd, Zagreb in Ljubljano.

Imenom odbora Udruženja oblikujočih umetnikov - sekcija Ljubljana ugotovljamo, da Udruženje likovnih umetnikov nikakor ne propada nasprotno, da v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani združuje ogromno večino vseh umetnikov in da deluje prilikom primerno tako v Ljubljani kakor v ostalih kulturnih centrih.

Dejstvo, da je iz ljubljanske sekcije radi nerazumevanja velikega cilja Udruženja povsem po neopotrebnem izstopilo meseca marca leta 1926 nekaj članov, ki so iz subjektivne čistilnosti osnovali »Slovensko umetniško društvo« - nikakor ne ogroža obstoja in delovanja strokovnega Udruženja jugoslovanskih likovnih umetnikov - temveč je vodilo samo do koncentracije smotrenega dela v ljubljanski sekciji.

Glede opazke o posebnih strokovni organizaciji, ki jo imajo arhitekti, omenjam le to, da mi je, čeprav sem arhitekt, povsem neznana. Ugotovljam na lahko, da je večina slovenskih arhitektov, ki strokovno delujejo, včlanjenih v SUJLU. — Talmik Ing. arch. Dragutin Fatur.

Prosveta Koncert pevskega društva „Kolo“ iz Zagreba

Kolaše je Ljubljana v soboto sprejela prav prisrčno: s pozdravi glas. Matice in drugih pev. društev ter godbo na kolodvoru, iz izredno mnogobroj. posemom pri njihovem koncertu v Unionu, z banketom, govori in prijateljsko družbo po koncertu. Ljubljanski Zvon, ki je bil lani v Zagrebu, se s takim, ali le podobnim sprejemom ni mogel pohvaliti. Prav je, da smo vrnili misle za drago. Koncert Kola pod vodstvom zborovodje Srečka Kumra je izvajal oratorij Božidara Sirole, »Život i spomen slavnih učitelja svete braće Cirila i Metodija, apostola slavenskih« za 4 capella moške, ženske in mešane zborove ter štiri soliste v šestih vlogah: crnorizac Hrbar (tenor) ar. Benković, sveti Ciril in Rastislav, knez Mordoljana (bas) Josip Krizalj, sveti Metodije in Logotet Velikodostojski (bas) Julij Betetto in Janis Konoboc (tenor) V. Klasič.

Kolo je to delo z nekaterimi okraškami izvajalo letos na glasbenih svečanostih v Frankfurtu in sem o delu in njegovi izvedbi nedavno v »Jutru« obširno poročal.

Zdi se mi, da je bilo kolo v Frankfurtu v boljši formi, kot včeraj. Okoli 100 pevcev broječi zbor ima predvsem kompaktno enakobarvan in močno probno bazo, s katerimi se lahko postavi, tenorji so majni borbi, ki jo hočem pričeti?

Jeannin obraz je dobil svečan izraz. Dobro se zaveda, kaj pomenijo njegove besede. Vsa srečna in ponosna je odgovorila.

Pripravljen sem na vse, Kelios. Ne čudite se tako naglemu odgovoru. Ze davno vem, da ste vi edini moški na svetu, ki ga ljubim. Mnogo sem razmišljala o vas, odkar sva se prvič srečala. In od tistega časa sem mislila samo na vas. Vrnite moji sestri in najini novi prijateljici mladenci, ki ju ljubim, pa bom vaša v življenju in v smrti. Ne, zapustim vas ne v sreči, ne v nesreči, ne v smrti nevarnosti.

— Dobro, — je spregovoril ves srečen. — Lotimo se takoj dela. Leticija in Lidija morata poleteti na vašem aeroplanu v Pariz. Spustita se na teraso Trgovske družbe in pokličita inženjerja Holderja. Izročita mu tole.

Potegnil je iz žepa dozi podobno listino in jo odprl. Začudena Leticija je zagledala čuden mehanizem, o katerem ni imela niti pojma. Kelios je držal listino nekaj časa na ustih in govoril nekaj v neznanem jeziku. Nato je umolknil, potegnil je mehanizma tenko mreno, jo zvil in izročil Leticiji.

— Tu so moja povelja. Holder jih izpolni. Ravnati se morate strogo po njegovih navodilih in prepričan sem, da bo najpозnejše jutri ena v d'Albaniacovem, druga pa v Fortclusovem objemu, pa naj se postavi general Enone z vsi evropsko policijo na glavo. Nasmehnil se je.

— Z osvobojenima se napolnite tja, kamor vas pošlje Holder. — A vi? — je vprašala Leticija v skrbeh. — A vi z Jeanno? — Z Jeanno poletiva v beneški zaliv.

loštevili in rezki, ker so preveč odprti, ženski zbor je v althi dokaj enakomeren, soprani pa so šibki in glasovno malo so. lani. Na vsak način moški visoko nadkričuje ženski zbor. Nikakor ni zboru šteti v zlo, ako je semtertam padel proti koncu posameznih delov, ali pa se dvigal, saj bi se to dogodilo vsakemu zboru, ki bi hotel izvajati tako obsežno in naporno delo.

Čudež je, da po skoro trirnem petu niso bile izčrpane vse sile zbora. Kolo je doprineslo močan dokaz svoje pevске potence in jaz ne verjamem, da bi se tega in takega dela lotil še kateri drugi zbor našo doma ali kje drugje.

Komponist B. Sirola mora biti pevovodji Srečku Kumru zato še prav posebno hvaležen da mu je omogočil oratorij, ker bi se ga najbrž ne lotil noben drug zbor, bolec se njegove obsežnosti in silnega študijskega napora.

Kolo je izvajalo z izjemo nekaterih krajših črt ves oratorij ter doseglo pri naši publiki lep in močan uspeh. Pevovodja in komponist sta bila deležna še prav posebnih ovacij.

Koncert je posejelo prav mnogobrojno in pestro občinstvo; občinstvo, ki ga sicer pri naših drugih koncertih ne vidimo. Zlasti smo videli dokaj ljudi iz okolice in dežele ter skoro vso ljubljansko duhovščino. Prosvetno zvezo, Glasb. Matico, pevce pevskih zvez itd. Zakaj omenjam to? Ker bi lahko s primernim poudarkom, z živo agitacijo napolnili tudi vsak naš koncert. Tako pa le premožokrat javkamo in tožimo čez naše prazne dvorane. Pobrignajmo se za poset od človeka do človeka, pa bo dobro.

Kolu bi svetovale v bodoče prirediti koncert oratorija v kaki veliki in obsežni cerkvi. Pokrilo bi svoje velike stroške še lažje, predvsem pa bi svojemu duhovnemu značaju primerno delo prišlo v popolni intimnosti cerkve do še večje veljave.

Solistom, zboru pevovodji in komponistu k lepemu in častnemu uspehu iskreno čestitam.

Smrt književnika Bore Stankovića. V soboto opoldne je umrl znani srbski književnik Bora Stanković. Njegova smrt pomeni za srbsko književnost težko izgubo. Doim se pri večini srbskih literatov pozna vpliv tujine, je Bora Stanković ostal pesnik svoje grude, svojih domačih ljudi. Bil je najoriginalnejši talent med srbskimi in tudi hrvaškimi in našimi književniki. Znamenit je postal s svojim romanom »Nečisti kric« katerega je populariziral pokojni Ogrzič, ki se je seznanil s Stankovičem med okupacijo. V najširših srbskih krogih ga poznajo po drami »Koštanac«, ki je najbolj igra na drami na srbskih odrih. Lani je Stanković imel zanimiv proces z neko ciganko, ki mu je služila za vzor kot »Koštanac« in potem zahtevala od avtorja svoj delež na tanjmah. Pokojni Stanković je bil tudi soodpornik »Savremenika«. Rojen je bil leta 1876. v Vranju.

? Tabor 5. XI. ?

Sport Prvenstvene tekme LNP

Ilirija — Hermes 8 : 1 (4 : 0). — Primorje — Slavija 3 : 0.

Včeraj se je odigralo tretje kolo, ki je končalo s pričakovanimi zmagami favoritov Ilirije in Primorja. Tako je Ilirija odpravila Hermesa s precej visokim rezultatom 8 : 1, dočim si je Primorje brez truda priborilo obe točki. Slavija namreč ni nastopila in izgubi pri forfait s 3 : 0. Mnenja smo, da to postopanje Slavije ni preveč častno in kaže, da klub njima preveč razumevanja za disciplino in sport vobče.

Tekma Hermes — Ilirija, ki se je vršila v dežju, je potekla v znamenju absolutne premoči Ilirije. Na spozknem terenu je prišla taktična in tehnična nadmoč Ilirije še bolj do veljave in dasi je nastopila v kombinirani postavi, je nasprotnika kar pogazila. Hermes, ki je imel slab dan, je postal žrtov tempa in mokrega terena. Tekmo je sodil g. Schnell.

Stanje prvenstva prvega razreda je sedaj nastopno.

Ilirija 3 3 0 0 18 : 2 6 Primorje 3 2 1 0 7 : 4 4 Slovenj 3 2 1 0 12 : 7 4 Jadran 3 2 1 0 6 : 8 4 Hermes 3 1 2 0 5 : 15 2 Slavija 4 0 4 0 4 : 19 0

Številke značijo: število odigranih, dobljene, izgubljene, neodločene tekme, razmerje golov in število točk.

TEKME REZERV. Slavija — Primorje 2 : 2, Ilirija — Hermes 8 : 2. Ilirija vodi tudi v prvenstvu rezerv.

Drugi razred. Tekma Reka - Panonija je bila radi slabega vremena odpovedana. Stanje prvenstva drugega razreda je nastopno: Svoboda 4, Reka 3, Panonija 2, Natakari 0.

TABOR 5. NOVEMBRA GODBA—KABARET—JECA KONCERT—PLES—ZABAVA

Damski lahkoatletski miting v Zagrebu

Ilirija (Ljubljana) si pribori pokal ASK. Akademski športni klub v Zagrebu je priredil večeraj damski lahkoatletski miting, za katerega je vladalo veliko zanimanje. Startalo je devet atletinj Aska in štirje ljubljanske Ilirije. Rezultati niso dali pričakovane uspeha. Vzrok temu je nekoli-ko pozna sezona in pa splošne kaotične razmere, ki so zavladale po zaslugi saveza v naši atletiki, zlasti damski, kateri savez ne posveča niti trohice pažnje. Edina klubka, ki danes v državi še resno gojita damski sport, sta Ilirija in Ask. Zagreb. Rezultati tekmovalja so bili:

- 1. Tek 60 m: 1. Bernik (Il.) 8 in osem desetini; 2. Prestini (AK); 3. Tomljenović (AK). 2. Met krogle: 1. Bernik (Il.) 10 m, 17 cm; 2. Tomljenović (AK); 3. Pavič (AK). 3. Skok v vis.: 1. Tratk (Il.) 138 cm; 2. Radović (AK) 130 cm; 3. Marković (AK) 125 cm. 4. Met diska: 1. Tratk (Il.) 26.81 m; 2. Tomljenović (AK) 25.02 m; 3. Jermol (Il.) 19.37 m. 5. Skok v dalj: 1. Prestini (AK) 444 m; 2. Marković (AK) 440 m; 3. Tratk (Il.) 422 m; 4. Radović (AK) 418 m. 6. Met kopa: 1. Bernik (Il.) 23.84 m; 2. Tratk (Il.) 23.27 m; 3. Tomljenović (AK) 21.81.

7. 4 x 60 m stafeta: 1. ASK 1. 34 sek.; 2. Ilirija; 3. ASK II. Število doseženih točk: Ilirija 36, ASK 36.

Ker je imela Ilirija večje število prvih mest, si je priborila okusen pokal, ki ga je poklonil ASK. Bernikova, ki je bila najuspešnejša tekmovalka (15 točk), je prejela lepo plaketno na marmornih ploščih.

Druge tekme. Zagreb: Prvenstvo: Gradjanski - Derby 6 : 0; Dobra igra Gradjanskega. — Croatia - Viktorija 4 : 0. — Concordia - Zeleničar 4 : 1. Stanje prvenstva je nastopno: Croatia 3 tekme 5 točk, Hašk 2, 4, Viktorija 3, 4, Gradjanski 2, Concordia 3, 2, Zeleničar 3, 1, Derby 2, 0.

Beograd: Prvenstvo: Jugoslavija - Jedio 2 : 1, Slavija - B. U. S. K. 1 : 1. Sarajevo: Hajduk - Sparta 3 : 0. Dunaj: Prvenstvo: Rapid-Simmering 3 1, Vienna - Wacker 4 : 2, Austria - Sportklub 5 : 0, Herta - Hakoah 4 : 0, Slovan - W. A. C. 1 : 0, B. A. C. - F. A. C. 1 : 1.

Budimpešta: Nemzeti - Hungaria 3 : 2, F. T. C. - Vasas 2 : 1, Uipest - Atla 3 : 0, Sabaria - Bastia 2 : 1, Uipest - 33 F. C. 2 : 0.

Altona: Nemija - Norveška 6 : 2 (0 : 2). Češkoslovaška — Italija 2 : 2 (1 : 1).

Praga, 2. oktobra. Meddržavna tekma Češkoslovaška — Italija je zopet končala neodločeno v razmerju 2 : 2. Tekma ni bila na višku, obe moštvi sta igrali precej ostro, tako da je bilo več igračev ranjenih. V 10. minuti si je desno krilo Češkoslovakov, Podražil, zlomil nogo in Čehi so nato igrali samo z 10 igralci. Tekmi je klub dežju prisostvovalo 20.000 gledalcev.

Službeno iz LHP. Seja upravnega odbora se vrši danes ob 18.15 v damskem salonu kavarna »Emona«. Radi važnosti prošim polnoštevilne udeležbe. K seji se pozivajo igralke: Kaiser, Jenko, Podboj S., Zanner, Erbenjnik, Vidic. — Predsednik, — Dunajski igra ubit v Ameriki? Iz Newyorka prihaja vest, da je bil v Chicagu povodom nekega roparskega napada ubit profesionalni nogometaš Goodmann. V dunajskih sportnih krogih prevladuje bojazan, da gre za bivšega člana dunajske Hakoah. Bela Gutmanna, ki je član newyorkškega kluba Giants.

Beležnica

KOLEDAR. Danes: Ponedeljek, 24. oktobra 1927: katoličani: Rafael; pravoslavni: 11. oktobra, Filip. Jutri: Torek, 25. oktobra 1927: katoličani: Margita; pravoslavni: 12. oktobra. DANAŠNJE PRIREDITVE. Gledališče: »Hlapec Jernej«, B. Kino Matica: »Ljubica«, Kino Dvor: »Tajinstvena vilna.« DEŽURNE LKARNE. Danes: Sušnik, Marjina trg; Kuralt, Gosposvetska cesta. Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg. Solnce zaide danes ob 17.02. vziđe jutri ob 6.28 in zaide ob 17.00.

Jean de la Hyre: 43 500 Po končanem pripovedovanju se je Jeanna nasmehnila in vprašala: — Ali me še vedno ljubite? Kelios so se zasvetile oči. — Bolj kakor kdaj poprej. — Dobro, Kelios, — je nadaljevala Jeanna in povesila oči. — Vedno sem mislila, da bi bila z vami srečna. Ze opetovano ste me snubili. Zdj sem pripravljena poročiti se z vami. Hočem pa, da bo tale devojčka (pokazala je na Leticijo) in moja sestra enako srečna kakor jaz. To je menda edino dobro delo, katero hočem storiti. In to je obenem moj pogoj, Kelios, osvobodite d'Albaniaca in Fortclusa, pa bom vaša. — Kelios je dolgo gledal Leticijo, ki je komaj zadrževala solze. Potem se je ozrl na Jeanno. — Predno izpolnim to nalogo in sprejem najdražje na svetu, moram tudi sam stati pogoj, Jeanna. — Kakšen pogoj? — je vprašala Jeanna odgovorjeno. — Deliti boste morali z menoj ne le ljubezen, marveč tudi vse nevarnosti,

ké mi prete. — Nevarnosti? — je ponovila Jeanna videč, da je Leticija zadržela in da se je Lidija nervozno nagnila naprej. — Da, Saj veste, kakšnemu cilju sem se posvetil. Veste tudi, kakšna je moja življenska naloga. Nastal je zadnji in odločilni trenutek. Sami ste pospešili odločitev. Zadnje mesece se je organizacija maščevancev do skrajnosti izpolnila. Po vsem svetu čakajo moji bratje zadnje besede, da sežejo po orožju in navale na svoje tlačitelje. Odlasal se mz odločitvijo. Zdj, ko ste mi povedali o bivših ljudeh, in o neobhodnosti, da rešimo d'Albaniaca in Fortclusa iz ječe, sem pripravljen zažgati mino. Drugače namreč ni mogoče osvoboditi naših tovarišev in če ste sklenili deliti z menoj usodo, nočem več čakati. Saj veste, kako vas ljubim. Veste tudi, da sem bil pripravljen na vašo željo opustiti veliko delo, kateremu sem posvetil vse življenje. Beseda iz vaših ust in bi bil vaš suženj. Pa niste hoteli tega in zdaj vas še bolj ljubim. Zdj, ko pojdem na čelu milijonov zatiranih in odločilni boj, mi preti nevarnost, a morda tudi smrt. Ali me ne zapustite, ali mi boste stali ob strani v velikih borbi, ki jo hočem pričeti? Jeannin obraz je dobil svečan izraz. Dobro se zaveda, kaj pomenijo njegove besede. Vsa srečna in ponosna je odgovorila. — Pripravljen sem na vse, Kelios. Ne čudite se tako naglemu odgovoru. Ze davno vem, da ste vi edini moški na svetu, ki ga ljubim. Mnogo sem razmišljala o vas, odkar sva se prvič srečala. In od tistega časa sem mislila samo na vas. Vrnite moji sestri in najini novi prijateljici mladenci, ki ju ljubim, pa bom vaša v življenju in v smrti. Ne, zapustim vas ne v sreči, ne v nesreči, ne v smrti nevarnosti. — Dobro, — je spregovoril ves srečen. — Lotimo se takoj dela. Leticija in Lidija morata poleteti na vašem aeroplanu v Pariz. Spustita se na teraso Trgovske družbe in pokličita inženjerja Holderja. Izročita mu tole. Potegnil je iz žepa dozi podobno listino in jo odprl. Začudena Leticija je zagledala čuden mehanizem, o katerem ni imela niti pojma. Kelios je držal listino nekaj časa na ustih in govoril nekaj v neznanem jeziku. Nato je umolknil, potegnil je mehanizma tenko mreno, jo zvil in izročil Leticiji. — Tu so moja povelja. Holder jih izpolni. Ravnati se morate strogo po njegovih navodilih in prepričan sem, da bo najpозnejše jutri ena v d'Albaniacovem, druga pa v Fortclusovem objemu, pa naj se postavi general Enone z vsi evropsko policijo na glavo. Nasmehnil se je.

njihovih navodilih in prepričan sem, da bo najpозnejše jutri ena v d'Albaniacovem, druga pa v Fortclusovem objemu, pa naj se postavi general Enone z vsi evropsko policijo na glavo. Nasmehnil se je. — Z osvobojenima se napolnite tja, kamor vas pošlje Holder. — A vi? — je vprašala Leticija v skrbeh. — A vi z Jeanno? — Z Jeanno poletiva v beneški zaliv. — V beneški zaliv? — Da. Vašemu Neznancu hočem predlagati, da se združi z nami v borbi proti obstoječemu družabnemu redu. ČETRTO POGlavJE. I. Kelios in Neznaneć. Vse štiri dni, ki so prinesli d'Albaniacu, Leticiji, Fortclusu in Faultonu toliko tragičnih doživetij, je šlo življenje v trdnjavi sv. Jurija svojo pot. Po odhodu štirih tovarišev v novi svet so se bivši ljudje na čelu z Neznancem pridno oboroževali. Vse orožje so pregledali in spravili v red. Razpredelili za zaloge jestrvin in obleke. Pod vodo zaprti ljudje bi težko prenašali to dolgočasno življenje, da jih ni tolažilo upanje na skorajšnji po-

vratek tovarišev in napot iz podzemne ječe v novi svet. Padovanska redarja nista mogla dovolj nasititi radovednosti prebivalcev podzemne trdnjave. Poleg tega je Neznaneć iz previdnosti prepovedal govoriti z njima celo straži in onim, ki so jima nosili v celice hrano. Vsak večer je spregelil Neznaneć raporte častnikov in podčastnikov o delu. Peti dan se je polastil bivših ljudi nemir. O tovariših, ki jih je poslal Neznaneć v svet, ni bilo duha ne sluha. Izdano je bilo povelje pripraviti drugo noč vse za sprejem letal. Čudno, toda nikomur ni prišlo na misel, da se je utegnila tovarišem pripetiti nesreča, da so morebiti poginili. Neznaneć jih je poslal takorekoč v neizogibno smrt. Toda v srečih vseh je klila naba, da se vrnejo.

Ob petih popoldne so se zbrali častniki na čelu z Neznancem v celici, ki je bila zvezana z avtomatično teraso za sprejem letal. V celici je bil pripravljen periskop, skozi katerega se je videla v velikem zrcalu gladina zaliva. Ob devetih so stali vsi okrog zrcala in zrli nekretno v nočno nebo, polno migljajočih zvezd. V zrcalu se je videl ves zaliv, v katerem so odsevale luči spežih Benetk.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1927.

— Knez Pavle v Beogradu. V soboto sta prispejala v Beograd knez Pavle in njegova soproga Olga. Knez Pavle ostane čez zim v Beogradu.

— Odlikovanje. Z redom Belega Orla V. razreda je odlikovan univ. profesor in upravnik higijenskega zavoda v Varšavi Ludvik Hirschfeld, z redom Sv. Save 3. razreda pa profesor medicinske fakultete v Parizu dr. Leon Berner.

— Iz državne službe. Imenovani sta: za uradnici podružnice Državne hipotekarne banke v Ljubljani uradnica državne solarne v Kreki Franja Strišče in uradnica direktorije državnih zeleznih v Ljubljani Franja Kramar; za komisarja pri uradu za pospeševanje obrti v Mariboru je imenovan dosedajni adjunkt Ignacij Založnik, za pisarja v upravi za zaščito industrijske svojine pripravnik Franc Oblak in za strokovno učiteljico gospodinjiske sole v Trbovljah časna strokovna učiteljica Vera Humek.

— Iz sodne službe. Za pravnega praktikanta v območju viš. dež. sodišča v Ljubljani je imenovan dr. Leon Berlic. Vpokojen je pisarniški oficijant pri okrožnem sodišču v Mariboru Josip Kolar.

— Razpisana služba. Na rudarski šoli v Celju se razpisuje ravnateljsko mesto. Prošnje je treba vložiti do 5. novembra pri rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani.

— Zalosna slika naših gospodarskih razmer. Najboljši dokaz, da je položaj naših kmetovakev obupen in da so spravili državni krmarji naše kmetijstvo na rob propada, so vedno pogostejše javne dražbe zemljišč in drugih nepremičnin. Zadnji »Uradni list« objavlja kar 27 javnih dražb nepremičnin.

— Iz poštne službe. Vpokojen je uradnik pošte Zagreb 2. Rudolf Jereb.

— Iz Planine pri Raketu nam poročajo: Da imamo na tukajšnji pošti vedne izpremembe v vodstvu, nikakor ni v prid ne poštenu poslovanju ne občinstvu. Naj pošlje poštna uprava semkaj kogarkoli, noben ne zdrži, ampak skrbi, da pride čim prej od tu. Vse to pa samo in edino zaradi sila nezdravega poštnege lokala. Stegne so kar mokre. Pozimi se sveti na njih srez kakor v podzemskih brlogih. V takih luknjah si slovec mora nakopati smrtno bolezen. Upravnica T. Z. je plačala tukajšnje službovanje s smrtjo v cvetu svojih let. Dolžnost poštne uprave je, da poišče za poštni lokal zdrav, suh lokal, kar ji ne bo delalo nobenih težav. — Sadna razstava je prav dobro uspeła. Zadovoljno so bili ž njo razstavljalci in občinstvo. Gotovo bo služila v povzdigo sadjarstva po vsem Notranjskem.

— Razpisana je služba pogodbenega postarja pri pošti Zdole. Prošnje s priloge naj se vlagajo na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 5. novembra 1927.

— Uničevanje sten in drugega mrčesa. Stenice, molje, ščurke in drugi mrčes pokonča z zalogo vred Cyklon B, ki deluje popolnoma zanesljivo, ne da bi kvaril predmetov. Sredstvo se ne pošilja na dom; ciklonizacija se vrši po bakteriološki stanici v Celju. Bakteriološka stanica v Celju.

— Kongres trafikantov v Beogradu. Dne 6. novembra 1927 se bo vršil v Beogradu, kongres vseh trafikantov naše države.

Slovenske trafikante bo zastopal razen drugih delegatov tud, preds. Udr. tob. traf. za Slovenijo g. Belinc. Na kongresu se bo razpravljalo o vseh predrči vprašanih tichih se trafikantov, posebno o znižanju prodajnih odstotkov. Minimalna naša zahteva bo, da se zaslužek monop. predmetov določi na 8% kakor je bilo to prej. — Olikator znaša najmanj v drugih državah. Istotako bo predložil kongres vsem ustavnim faktorjem zahtevo, da se to važno vprašanje reši potom parlamenta. Obenem bodo trafikanti zahtevali, da se morajo vsa gošedanja dovoljenja za prodajo tobaka revidirati sporazumno s Savezom prodajalcev tobaka v Beogradu. In končno bodo trafikanti zahtevali da mora biti vsak član društva, če hoče imeti dovoljenje za prodajo tobaka, to pa posebno radi slovenskih traf. ki nimajo razumevanja za skupnost.

— Za četrto porotno zasedanje v letošnjem letu so imenovani: pri dež. sodišču v Ljubljani za predsednika predsednik drž. sodišča Fran Rekar, za njegove namestnike podpredsednik dež. sodišča Peter Keršič, višji deželnosodni svetnik Anton Mladič, dr. Adolf Kaiser, Jakob Antloga in Mihael Vehovar ter dež. sodni svetniki dr. Josip Janša, dr. Alojzi Gradnik in dr. Milko Gaber; pri okrožnem sodišču v Novem mestu za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Jurij Polenssek, za njegove namestnike deželnosodni svetnik Anton Kuder, dr. Josip Fischinger in Jakob Luznar; pri okrožnem sodišču v Mariboru za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Fran Žiher, za njegove namestnike podpredsednik okrožnega sodišča dr. Fran Pichler, višji deželnosodni svetnik Josip Sterger, dr. Franc Peitler, Fran Posega in Janko Guzelj ter deželnosodna svetnika Oskar Dev in dr. Fr. Vidovič; pri okrožn. sod. v Celju za predsednika dvor. svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Kotnik, za njegove namestnike višja deželnosodna svetnika Friderik Bračič in dr. Josip Premšcher ter dež. sodni svetnik Valentin Levičnik.

— Razpisana sodna služba. Odda se sodniško mesto pri okrajnem sodišču v Višnji gori. Prošnje je treba vložiti do 25. novembra pri predsedništvu okrožnega sodišča v Novem mestu.

— Kino podjetja prično stavkati. Deputacija lastnikov kinopodjetij je finančnemu ministru predložila obširno spomenico proti previsokim državnim taksam na kinopredstave. Kinopodjetniki iz cele države so solidarni v tem, da zapro vse kinematografe, ako država ne bo vpoštevala njihovih predlogov, glede znižanja taks.

— Ukinjenje treh poštih direkcij. Poštni minister je odredil ukinjenje treh poštih direkcij in sicer v Beogradu, Splitu in na Cetinju. Delokrog poštih direkcij v Ljubljani in Zagrebu se ima znova določiti. Ljubljanska direkcija se znatno razširi.

— Gradnja železniških stanovanjskih hiš. Železniška uprava gradi za artiljerijsko vojašnico na Dumajski cesti v Ljubljani več malih železnižarskih stanovanjskih hiš. V Zemunu pa namerava železniška uprava zgraditi 140 stanovanjskih hiš.

— Za Jugoslovensko Matico. G. Pavel Herbst, šolski upravitelj v Mokronogu, je poslal Jugoslovenski Matici Din 200, ki jih zbral v veseli družbi v zidnici g. Aleksandra Majcena na Brezovici. Iskrena hvala!

— Ne gojite golobov - pismo! »Pri več osebah, zlasti v ljubljanski, škofjeleški in kranjski okolici, ki se bavijo z rejjo golobov, se je ugotovilo, da goje tudi takozvane pismonošne golobe. Po § 85 srbkega kazenskega zakona, ki je razširjen na vso državo, je pa že sama posest takih golobov sodno kazniva, in se kaznuje z zaporom vsak kdor ima pismonošne golobe, ali kdor jih uporablja v protidržavne svrhe. Vsi, ki posedujejo pismonošne golobe, se v njih lastno korist opozarjajo, da jih nemudoma izroče najbližji orožniški postaji, odnosno policijskemu ravnateljstvu v Ljubljani, sicer se bo zoper nje kazensko postopalo.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 108 z dne 22. tm. objavlja uredbu o učiteljskih disciplinskih sodiščih.

— Smrt nacionalnega borca. V franciškanskem samostanu na Vučji gori pri Travniku v Bosni je v soboto preminul fra Grga Kotrov, nič, zadnji potomec nekdanje bosanske kraljevske rodbine Kotromaničev. Pokojnik je bil idealen nacionalni borec. S Petrom Mrkonjičem se je boril za osvoboditve Bosne in Hercegovine proti Turkom. Odlikoval se je z neobičajno hrabrostjo. Po ujedinjenju l. 1918. je Grga Kotromanič vstopil v franciškanski samostan. Za hrabrost ga je kralj Peter odlikoval z redom Sv. Save.

— Gradnja železniške proge Bitolj-Prilep. Ministrski svet je na predlog prometnega ministra odobril ponudbo gradbenega podjetja »Rekord« v Beogradu glede gradnje normalnotrjne železniške proge Bitolj - Prilep, dolge 46 km. Podjetje je stalo med sedmimi ponudniki najnižjo ponudbo v znesku 39.729.000 Din.

— Prezadolžitve našega kmeta. V poljedelskem ministruvstvu se je v soboto pričela važna konferenca gospodarskih korporacij, ki ima nalogo temeljito proučiti vprašanje prezadolžitve našega kmeta.

— Redukcija upravnih uradnikov. V smislu sporazuma med ministrskimi predsednikom in finančnim ministrom so prešli vsi veliki župani nalog, da sestavijo posebno komisije, ki bodo proučile redukcijo politično-upravnih uradov. Veliki župani imajo v najkrajšem času izdelati posebne predloge.

— Živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti. Od 10. do 16. tm. je bilo v ljubljanski oblasti 14 slučajev svinjske, kučje in 9 svinjske rdečice.

— Slovenska Matica objavlja: Pred nekaj dnevi je bilo v slovenskih dnevnihkih običajno društveno delovanje na temelju novih pravil. V teh objavah so bili vabljeni vsi zainteresirani za Ljubljane — v svrhu olajšanja delovanja društvenega administrativnega tajnika z nabiranjem članov v Ljubljani. — a tudi vsi izven Slovenije živčji Slovenci, da prijavijo pisмено po dopisnici svoj pristop in način zaželenega odplačevanja članarine (50 Din letno, v mesečnih obrokih, oz. ob sprejemu knjig itd. Pristop je pa do zdaj pisмено prijavilo tudi lepo število oseb izven Ljubljane iz različnih krajev Slovenije. Vse te izven Ljubljane v Sloveniji že prijavitelne člane a tudi tiste, ki se bodo še pripravili opozarjamo na objavljeno dejstvo, da se bodo ustanovila, oz. so deloma že ustanovljena poverjenišтва izven Ljubljane po vsej Sloveniji na sedežu okrajnih sodišč za cele okraje, po potrebi tudi v drugih večjih prometnih krajih za dotične okoliše. Samo ob sebi je umevno, da veljajo te prijave, vendar se bodo imena teh članov od društva naznanila pristojnim okrajnim poverjenikom in svrhu evidence. To je potrebno že radi razpošiljanja knjic; knjige bo društvo za vse člane posameznih krajev oz. poverjeništev poslalo skupno na naslov poverjenikov. Imena poverjenikov se bodo objavila v časopisih.

— Zanemarjena rana. Ze 16. tm. v nedeljo se je zgodilo. Posestnik Jakob Lenček v D. M. v Polju je sedel v neki gostilni. Med njim in posestnikom Leopoldom Jevnikarjem je prišlo do hudega prepira. Jevnikar je pograbil stol ter z njim Lenčka udaril po glavi. Prizadel mu je težko rano. Lenček se za to ni dosti brizgal in rana se mu je končno tako inficirala, da je moral danes iskati zdravniške pomoči v ljubljanski javni bolnici.

— Pomnilci Schichtovo milo izda dvakrat več, če se perilo namoči z žensko hvalo.

iz Ljubljane

— Iz G. veliki župan dr. Fran Vodopivec se je vrnil z dopusta in zopet prevzel svoje uradne posle. Stranke sprejema vsak torek in petek od 10. do 13. ure.

— Iz Napredno gospodarsko društvo za dvorski okraj II. predavanje s sklopičnimi slikami v torek 23. tm. ob 8. zvečer v Kazini, II. nadstropje: 1. Hospice Vel. sv. Bernarda, 2. Francoska marina. Člani in prijatelji društva vabljani. Vstop prost — Iz obraževalni odsek.

— Iz Društvo konservatoristov priredi danes 24. tm. predavanje dr. Iv. Karlina, ki bo govoril o »Vibratu na goslinu«. — Začetek ob 18.30, v sobi št. 14 Glasbene Matice. Glasbeniki vabljani!

— Iz Cene v izložbah ima F. Čuden, Prešernova 1. Zlatnina, ure.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje »Ženska hvala« Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

— Iz Dr. Bleiweis, specialista za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu, se je povrnil in ordinira Kongresni trg 15, od 3.—5. pop. 806-n

— Iz Na grobove nepozabnih pokojnikov romano ta teden, da jim pripravimo in okrasimo zadnja bivališča za dan, ki je posvečen njih spomnu. Spomin nanje se ta teden ojača in zdi se nam, da so se vrnil med vojsce, da bivajo med nami in se z njimi razgovarjamo. Ta poset jim vračamo na dan Vseh svetih. Milijoni obiščejo njih grobove, zadnje in najlepše cvetje sipa nanje umirajoča priroda in plameni morja lučič nam izražajo zahvalo pokojnih za naš obisk. Kdo presteje vso to množico, ki potuje ta dan na pokopališče? Zdi se, da je to nemogoče, ugibanja in cenitve si močno nasprotujejo. In vendar se hoče letos v Ljubljani to število dognati s pomočjo plemenitosti obiskovalcev grobov samih. S spominom na v pokoji, vseh pozemeljskih težav rešenih rajnih, se družji spomin na najbednejše med nami živečji — na zapuščenno mladino. Zato bo tej letos vsak obiskovalec daroval en komad bodisi kovanege ali papirnatega novca. Društvo »Skrb za mladino« bo te komade prešelo in objavilo njih število, ki bo enako številu obiskovalcev grobov. Poročilo o organizaciji te dobrodelne akcije sledi v prihodnjih dneih. 810-n

— Iz Nesreče. Triletna, v ulici na Grad št. 5 stanujoča delavkna hčerka Marta Lajovic je snoči sedela pri mizi. Po nesreči se je petrolejka prevrnila in razbila. Petrolej se je vžgal ter je plamen objel tudi deklico. Vso opečeno so jo še snoči z rešilnim vozom prepeljali v ljubljansko javno bolnico. — Se lužja nesreča se je zgodila v Spodnjih Lokah. Enoletni sinček knjigovodkinje Zdravko Bizjak je bil v rej pri neki kmetijski družini. Včeraj je prevrnil velik lonec vrele vode ter se pri tem močno opekeln po vsem životu. Prepeljali so ga takoj v ljubljansko javno bolnico, kjer je danes ponoči podlegel težkim opeklinam.

OBLAČILA Ivrdke J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in naincenejša.

— Iz Male tativne. Privatnemu uradniku Pavlu Skubicu je neznan tat odnesel iz Bizjakove gostilne na Tržaški cesti, kjer je bila vinska gostava, 100 Din vreden dežnik. Nočnemu čuvaju Aleksandru Klemencu, stanujočemu v dr. Kodretovi vili za Bežigradam, je neznan uzmovič odnesel 700 Din vredno sukno.

— Iz Največje izbilo bluz, otroških oblek in plaščev nudi ceno Kristofič-Bučar. 119L

— Iz Cegavo je kolo? Pod mostom v Gradaščici pri Koleziji je kolestarski pomočnik Ciril Kramar našel črnopleskano, precej rabljeno kolo. Ni izključeno, da je kdo kolo ukradel, a ker ga ni mogel prodati, ga je vrnil v Gradaščico. Lastnik kolesa naj se javi na policiji.

— Iz Drzen vlom. V prodajalno in trafikovalništvo Valentna Skandra na Celovski cesti v Spodnji Šiški se je ponoči splazil na prav drzen način neznan vlomilec. Poblal je približno za 1400 Din raznih stvari, zlasti se je spravil na cigarete boljše vrste. Odnesel je tudi nekaj drobiža. Na mestu je pustil za spomin svoj že obravljen ustnik. Vlomilec pa ni imel prave sreče, ker ni izvoljal posebne vrečice, v kateri je bilo za 1000 Din kovanega drobiža. Vlomilcu so sledu.

— Iz Vreme. Danes ob 7. zjutraj je kazal barometer 737, termometer + 6° C, opoldne barometer 758, termometer + 14.5 C°. Dopoldne jasno in lepo.

— Iz Drobni policijske kronike. Od sobote do danes je policija prišla in zaprla dva uzmoviča, neko mlado tatico in nekega stopuharja radi raznih deliktov. Prijavljeni sta dve manjši tatvini in drzen vlom, 8 ponočnjakov je prijavljenih radi kaljenja nočnega miru. Neka starejša ženska je ovaдена radi suma svođstva. Ima tam v Šiški svoj lokal, kamor zahajajo razni pohotneži in sumljivci ženšćine. Prijavljena sta dva gostilničarja radi prekoračenja policijske ure, a 23 voznikov odnosno kofesarjev radi cestnopolicijskega reda.

Iz Celja

— C Mostno gledališće. V četrtek 27. tm. ob 20. uri se ponavljajo igra z godbo in petjem »Mogočni prstan«.

— C Oratorij bratov sv. Cirila in Metoda. Glasbena Matica v Celju priredi v nedeljo, dne 6. novembra popoldne v veliki dvorani Celnjskega doma koncert s delovanjem zagrebškega pevskega društva »Kolo«. Iz-

vajal se bo dr. Božidarja Širole »Oratorij sv. bratov Cirila in Metoda«, ki je imel na letošnjem glabnem festivalu v Frankfurtu sijajen uspeh.

— C Občinske volitve v občini Celnjokolica. V soboto 22. tm. se je pričelo vlaganje list za občinske volitve v okoliški občinski zastop. Kot prva je bila vložena Zdruzena gospodarska lista SDS in SK in bo torej ta lista jnela prvo skrinjico. Nasilce liste je gosp. Vinko Kukovec, industrijec in posestnik na Lavi. Takoj nato so vložili po nekem mladeniču klerikalci kar dve svoji listi. Hoteli so biti prvi s svojimi listami, pa jim je to pot spodletelo. Ker pri sedanjih volitvah klerikalcem v celjski okoliški občini slaba prede, upajo najbrže z dvema listama doseči večje število gla-

sov. Sliši se pa, da si medsebojno niso edini in to bo menda povod dveh klerikalnih list. Vas Lopata spada solsko pod celjsko okoliško občino, drugače pa je sestaven del občine Velika Pirešica. To vas se namerava priklopiti k občini Celnje - okolica; klerikalci so kratkomalo že za te volitve vreklamirali volitve na Lopati ter s tem hoteli pridobiti glasove. To se jim je pa, kakor čujemo, ponesrečilo, ker tako kršenje zakona pa je ni dopustno kljub temu, da so se klerikalci, odkar tvorijo čestito družbo z radikalni, naučili že pravih radikalnih volilnih manir. — Vsi na delo, da izvojujemo v naši občini častno napredno zmago ter zadamo udarec stranki, ki preračunano živi od samega terorja in sloparij!

Občni zbor srednješolskih profesorjev

Včeraj se je vršil občni zbor slovenske sekcije društva srednješolskih profesorjev. — Uspešno delovanje v preteklem letu.

Včeraj se je vršil na ljubljanski realki občni zbor slovenske sekcije društva srednješolskih profesorjev. Prosvetna uprava je bila na njem zastopana po šefu g. dr. Capudru in mariborskem oblastnem inspektorju g. Pečovniku. Zveza drž. nameščencev za Slovenijo po svojem tajniku, g. Bekšu, srednje šole pa po lepem številu ravnateljev in profesorjev.

Občni zbor, kateremu je predsedoval g. prof. Fran Jeran, je pokazal, da je Profesorsko društvo strogo stanovska organizacija, ki se namenoma izogiblje vsaki politiki, in dela le z namenom, da koristi šoli in profesorjem. Delo, ki ga je izvršil odbor slovenske sekcije v tem smislu v zadnjem letu, je uprav ogromno. Ni je panoge šolstva, v kateri se ne bi bil udeleževal, in da povsod ni dosegel svojega cilja, gotovo ni odborova krivda. Na eni strani se je vršila borba, da se olajša slabo gnotno stanje profesorjem, ki je tudi v kvar celemu stanu in šoli, na drugi strani pa je storil odbor zares velikansko delo v prid slovenski in jugoslovnski šoli sploh. V zvezi s strokovnimi odseki in podobori je izdelal nove učne načrte za vse predmete vseh vrst srednjih šol (realk, human. gimnazij, realnih gimnazij) in jih poslal ministrstvu.

Ko je vlada hotela potom novega finančnega zakona začeti z demontiranjem slovenskega srednjega šolstva s tem, da je s 1. oktobrom reducirala več razredov, je sekcija poslala najostrejši protest ministru g. Kumanudiju, rekoči, da bi bila naravnost nacionalna in kulturna katastrofa, če bi se ukinjale šole na dvojni ogroženi slovenski meji, preko katere prihajajo sinovi iz neodrešenih krajev, kjer jim »kulturni« sosedje ne pripuste šol. 800 na Primorskem rojenih dijakov se šola v slovenskih srednjih šolah, koliko pa še po drugih!

Občni zbor je počastil spomin preminulih tovaršev, prof. Franketa in ravnateljev Ljubivolja Škerlja, Matije Pirca in Frana Wiesenthalera.

Slovenska sekcija Prof. društva šteje v 16 pododborih 261 članov. Z ozirom na lansko leto je naraslo število pododborov za enega, članov pa za 16; 2 člana sta izstopila.

»Profesorska Samopomoč« šteje 264 članov, v štirih letih jih je umrlo 6, izstopil je 1, črtan je bil 1; ostalo je torej 256 članov. V šestih smrtnih slučajih je bilo izplačanih nad 31.000 Din. Sedaj je v blagajni nad 20 tisoč Din, ki so naloženi v mariborski posojilnici in ki zastopujejo za gladko izplačevanje posmrtnih pri treh novih smrtnih slučajih, katera znaša sedaj 6400 dinarjev. »Prof. Samopomoč« je med enakimi uradniškimi društvi najomejša. Nje občni zbor se bo vršil prihajno leto zajedno z občnim zborom sekcije Prof. društva. Je v pogajanjih z univerzitetnimi profesorji, da se tudi ti sprejemo.

Občni zbor je sprejel predlog, naj se naslov profesorja zakonito zaščiti, ker se danes že zlorablja od najrazličnejših ljudi. To zaščito je pričakovati z novim srednješolskim zakonom, kojega redakciji bo odbor posvečal največjo pažnjo, ko bo predložen osnutek.

Iz odbora izstopajo: gg. prof. Prezelj, Zaletel, Peterlin in dr. Strmšek, na novo so pa vanj izvoljeni: gg. Kovač, Perhanc in dr. Pavel Sušnik.

Na predlog nekega pododpora, ki zahteva, naj bi filologi imeli manjšo učno obveznost kot drugi profesorji, odgovarja predsednik, da so na kongresih vse sekcije enoglasno izjavile proti taki diferenciaciji.

Upravičena je pa zahteva, da se vsem državnim uradnikom vsa leta ravno tako dvakratno štejejo, če so jih prebili v vojaški službi, kot so se dosedaj Srbjancem in Crnogorcem; so služaji, da ima 29 let star uradnik 22 let vštete državne službe in malo manjka, pa bomo imeli uradnike, ki imajo več službenih let kot so stari!

Pouovno se je žula želja, naj se »Profesorski Glasnik« reformira, tako da bo član iz njega imel pregled o novih imenovanjih, premestitvah, uredbah, kakor tudi o delovanju sekcij in svetovnem pedagoškem in učnem pokretu.

Posebno pažno obrača odbor gimnazij v Murski Soboti, ki je za nas eminentno nacionalne in kulturne važnosti. Branil jo bo z vso odločnostjo in obstoja upanje, da se nje okrnitve popravi.

Občni zbor je izrazil željo, naj slovenska sekcija dela na to, da društvo hrvatskih profesorjev pristopi centralnemu društvu, tako da bo eno samo stanovsko društvo v vsej državi in njegov ugled in vpliv tem večji. Predlagana je bila tudi reforma cenzuriranja novih šolskih knjig, ki se sedaj vrši silno neokretno. Ta reforma je v zvezi z reformo glavnega prosvetnega sveta.

Sekcijsko premoženje znaša Din 30.425 in sicer: saldo 15. oktobra 11.297 Din, književni fond skupno 13.299 Din in »Fond neimenovanega rodoljuba« 12.500 Din, kateri slednji so naloženi v obližajskem posojilu. 64 članov sekcije je vpisanih pri Zadrugi v Zemunu. Zanje se je vplačal znesek Din 34.955.

Predsednik je končal zasedanje z besedami:

»Zavedajmo se, da je moč le v slogi, da je rešitve le v tesni organizaciji. V njej ne bi smel manjkati niti eden tovariš. Vsak bi moral biti član naše samo strokovne in stanovske organizacije!«

Iz Maribora

— M Jesensko zasedanje mariborske skupščine je sklicano z dne 5. novembra. Dnevni red še ni določen.

— M Seja občinskega sveta menda zadnja pred občinskimi volitvami, je sklicana za v petek dne 28. tm. Na dnevnem redu je cela vrsta aktualnih vprašanih, največje zanimanje pa vlada za dodelitev stanovanj v novih hišah. Prošnje je vložentih okrog 600, večinoma s sirani državnih nameščencev, pa tudi mnogo privatnikov se poteguje za občinska stanovanja. Občinski svet bo imel precej težko stališče, da med tolkimi prosilci poišče najpotrebnejše. Ozirati pa se bo vsekakor moral v prvi vrsti na prošnje mestnih uslužbencev in vpokojencev, katerem je odpovedano stanovanje v starih hišah.

— M Otvoritve avto - prometa v mestu. Ze dolgo pričakovana otvoritev avtobus-prometa v mestu je končno določena za petek, dne 28. tm. Avtobusi bodo nepretrgoma vozili od šestih zjutraj do osmih zvečer. Spočetka se bo vršil promet samo na dveh progah in sicer Glavni-kolodvor-Glavni trg-kadetnica in Gl. trg-Pobrežje. Je ko dospelo še ostali naročeni avtobusi, bo promet razširjen tudi na vse ostale projektirane proge, to je Studence, Kamnica in Lajtersberg - Krčevina. Voznina se bo računala po 1 Din, za kilometer, tako da bo stala n. pr. vožnja iz meljskega predmestja do kopališča na Pobrežju 5 Din. Od glavnega kolodvora do Glavnega trga bo stala vožnja 1 Din itd. Na podlagi izkušnje pa se bodo celo naknadno regulirale. Čim večji bo promet, tem cenejša bo vožnja.

— M Mineralna voda na Pohorju? »Marburger Zeitung« poroča, da je neki lovec odkril na Pohorju vrelec mineralne vode. Vrelec leži baje na zelo ugodnem kraju, tako da bi se lahko eksploatiral in ustanovilo tam tudi višinsko gorsko zdravilišće. Za zadevo se zanima več interesentov in bo v kratkem izvršena strokovna preiskava vreleca. Po dosedanjih ugotovitvah vsebuje voda železo, aluminij, kalcij, magnezijev sulfat in natrijev klorid.

To in ono

Dva Rileya

O čudovitem dogodku poročajo iz Wellingtona na Novi Zelandiji. Ključavničar Tom Riley se je med vožnjo z motociklom zaletel v spominsko ploščo v svetovni vojni padlih vojakov in se je ubil. Tudi Riley se je udeležil svetovne vojne. Bil je močnejši postave in najboljši trobač v polku. Pri istem polku je služil tudi drugi Riley po imenu John, ki je bil popolno nasprotje prvega Rileya. Bil je slaboten, zelo nervozen in razburljiv. Kmalu se je sprl s prvim Rileyem in pretepała sta se skoraj vsak dan. Tom je vedno premagal Johna, toda slednji je upal, da se mu končno vendarle posreči ukrotiti močnega tovariša. Njuni spopadi so bili vojakom zelo dobrodošli, ker na bojišču itak niso imeli druge zabave.

Nekega dne sta pa oba Rileya med spopadom pozabila na previdnost in se začela boksaty na nevarnem kraju. Nemci so ju opazili in prva salva je prestrigla Johnu Rileyu nit življenja. Tom je ostal zdrav in se je srečno vrnil domov. Toda senca tragičnega dogodka ga je neprestano preganjala in očital si je, da je zakrivil smrt svojega tovariša. Često je pripovedoval svojim prijateljem, da se mu je zdelo, kako se je spopadel z Johnom in podlegel.

Njegova slutnja se je izpolnila, samo v drugačni obliki. Na spominski plošči, ki je zakrivala njegovo smrt, je bilo vklesano tudi ime Johna Rileya. Mimoidoči so našli Toma pod spomenikom z razbito lobanjo. V zadnjih trenutkih svojega življenja je gledal na ime Johna Rileya, ki se je po smrti osvetil njegovemu vojnemu tovarišu zato, ker ga je na bojišču opetovano premlatil.

Na kolesu okrog sveta

Ze pred vojno so se napotili mnogi podjetni sportniki na pot okrog sveta, po vojni se je ta strast še bolj razpasla. Prišlo je tako daleč, da smatrajo mnogi potovanje okrog sveta za nekaj poklice, ki jim pomaga preživeti nekaj let brez dela in zaslužiti lepe denarce, kajti za svoje junastvo dobe navadno visoke nagrade. Večina globetrotterjev se je spremenila v navadne prosjake, ki nadlegujejo razna sportna društva in državne urade s prošnjami glede podpore.

Častna izjema med poklicnimi globetrotterji je mladi danski skavt Kaj Thorenfeldt, ki se je koncem preteklega tedna vrnil s potovanja okrog sveta, katero je nastopil pred 2½ leti. Odpotoval je s kolesom okrog sveta v februarju 1925 in sicer preko severne Nemčije, Poljske, vzhodnega dela Češkoslovaške v Rumunijo in preko Baskana v Azijo. Često se je vozil po krajih, kjer se nikoli niso videli kolesarja. V Birmi so se mu domačini klanjali

kot višjemu bitju. Demonstranti so policijo obmetavali s kamenjem, tako da je morala seči po orožju, da jih je razgnala. Aretiranih je bilo 90 oseb. Demonstracije so se ponovile tudi povodom nedeljske reprize, vendar ne v takem obsegu, ker je policija postopala precej energično. Kljub temu se tudi ta predstava ni vršila nemoteno.

Morilec treh Čehov v Parizu aretiran

Svoj čas smo poročali, da so našli letos poleti na polju blizu vasi Louvres pri Parizu trupli Čehov Macharovskega in Klike. Njunega tovariša, elektrotehnikarja Müllerja, ki je stanoval v istem hotelu, so dolgo pogrešali in iskali. Več priče je izpovedalo, da je prišel po tri Čeha v hotel neki neznanec, s katerim so Čehi odšli, a se niso več vrnili. Policija je domnevala, da bi mogel Müller pojasniti zagonetni umor. Toda dne 10. avgusta so našli na polju tudi Müllerjevo truplo. Bilo je jasno, da so vsi trije Čehi padli kot žrtev roparskega umora.

Po dolgem prizadevanju se je pariški policiji posrečilo aretirati sumljivega natakarja Karla Musila, rodóm iz Prage. Musil odločno taji zločin in trdi, da umorjenih Čehov sploh ni poznal. Toda natakar restavracije v Louvresu trdi, da je Musila videl v družbi umorjenih Čehov. Musil je prišel pred štiri dni na češkoslovaški generalni konzulat v Parizu in je prosil, da bi mu dali vizum za potovanje v Ameriko. Na konzulatu se je vedel tako sumljivo, da mu niso hoteli dati vizuma. Obvestili so policijo, ki je začela Musila opazovati. Ugotovila je, da je mož šel nekaj mesecev v Parizu in da je bil poprej uslužben nekje na deželi. Pri konfrontaciji z natakarjem restavracije v vasi Louvres je natakar izjavil, da pozna Musila in da je spoznal celo hlače, ki jih je nosil na dan umora. Policija je ugotovila, da je bil Musil tudi v Parizu opetovano v družbi Müllerja, Klike in Macharovskega. Pri hišni preiskavi so našli denarnico, ki jo je nosil eden umorjenih Čehov. Musila izroče sodišču, ki bo dognalo še druge podrobnosti njegovega zločina.

Serum proti zastrupljenju z gobami

Strupene gobe zahtevajo vsako leto mnogo človeških žrtev in tudi pri nas, zlasti v Ljubljani, smo imeli letos več zastrupljenj s smrtnim izidom. Do sedaj zdravniki proti temu strašnemu strupu niso imeli uspešnega protisredstva. Nesrečnim žrtvam strupenih gob so pomagali s transfuzijo krvi, z inhaliranjem kisika ali umetnim dihanjem itd. Seveda so jim rešili na ta način življenje samo tedaj, ako strup v večji količini še ni prodiral v organizem.

Sedaj pa prihaja iz Pariza vest o senzacionalnem odkritju dr. Dulariča de la Riviere, člana Pasteurjevega zavoda, ki bo za zdravniško pomoč pri

zastrupljenju z gobami v bodoče epohalnega pomena.

Dr. Dularič je odkril serum, izdelan iz krvi konj, ki jih je imuniziral z vedno večjimi dozami strupa gob. Ta preparat vsebuje antitoksine, ki so nastali že v konju in ti antitoksini paralizirajo vpliv strupa. Simptomi zastrupljenja izginejo že čez nekaj ur. Čim prej se sredstvo uporabi, tem boljše učinke.

Tragični slučaj je naneseł, da so lahko preizkusili učinek novega preparata. V Pasteurjev zavod so prepešljali tri osebe, ki so se zastrupile z gobami. Poklicani zdravnik je imel na razpolago samo dve fiole seruma — vsaka je zadoščala za cepljenje ene osebe. Zato je dal injekcijo seruma obema bolnikoma, ki sta bila v večji nevarnosti kakor tretji. Učinek je bil presenetljiv. Dočim sta oba težko obolela pacienta okrevala, je tretji, dasi lažje obolel, umrl.

Serum se bo še parkrat preizkusil, nato pa v splošnem uporabljat pri zastrupljenju z gobami.

Ženo prodal na obroke

V Sciacci na Siciliji je ovadil brivec Stefano Sabella nekega Giuseppea Russa, da mu je zapeljal ženo in da mu povrh še grozi s smrtjo. Oblasti so uvedle preiskavo in ugotovile zanimive podrobnosti iz brivčevega zakonskega življenja. Pred dvema letoma se je Sabella poročil z Ano Mongiosi. Zakonca sta živela v veliki bedi. Da si opomore, je sklenil Sabella vnovčiti svojo mlado ženo. Seznanil se je z Giuseppeom Russo, ki je bil pripravljen plačati mu za ženo 2000 lir.

Kupec pa ni hotel plačati kupnine takoj, marveč v obrokih. Sabella s tem ni bil zadovoljen. Hotel je čim prej iz-

siliti od kupca kupnino in zato je neusmiljeno pretepal svojo ženo. Slednjič je sklenil dolžnika ovaditi. Ko je žena izvedela za umazano kupčijo, je moža ovadila.

Strašen čin blazneža

V selu Suhavola pri Varšavi se je odigrala te dni pretresljiva tragedija. V selu biva rodbina Pluskva, čije 21-letni sin Ignac je bil nekoliko slaboumen, drugače pa ni bil hudoben. Te dni so odšli roditelji na polje, doma pa so poleg Ignaca pustili njegovega 7letnega brata in 5letno sestrico. Otroka sta se igrala na dvorišču, a nena doma se jima je približal Ignac. Otroka sta se instinktivno zbalala in zbežala. Slaboumnež pa je najprej dohitel dečka, ga pograbil in vrgel v vodnjak. Enaka usoda je doletela tudi deklico. Nato se je očitno blazneli Ignac sam pognal v vodnjak.

Nesrečni roditelji so tri dni iskali svojo dečo, končno pa so trupla vseh treh našli v vodnjaku.

Gledališki škandali v Budimpešti

Madžarska prestolnica je te dni dvakrat zaporedoma doživela gledališke škandale in to v takem obsegu, da se sličnih izgedov ne spominjajo niti najstarejši obiskovalci in ljubitelji gledališča. Temperamentni Madžari so energično protestirali proti vprizoritvi premijere in reprize drame «Velika vojvodinja». Avtor drame Deziderij Szomory je žid, na drugi strani se pa čutijo prizadeti ljudje, ki še vedno simpatizirajo s Habsburžani. In teh je v Budimpešti še vedno več kot preveč.

Povodom premijere drame «Velika vojvodinja» so desničarske organizacije, njim na čelu vodje probujajočih se Madžarov Tibor Eckhardt in Julius Gömbös, organizirale protestne shode in pozivale občinstvo naj dramo bojkotira, odnosno vprizoritev sploh prepreči. In res se je v petek zvečer zbrala pred gledališčem ogromna množica občinstva, ki je začelo demonstrirati ter psovati avtorja, žide in vlado. Policija je sicer demonstrante razgnala in potisnila v stranske ulice, toda izgedom v gledališču samem ni bila kos. Predstava se je sicer odigrala do konca, vendar je ves čas vladal v gledališču strahovit trušč. Demonstranti so žvižgali, vmes se je čulo oglušujoče tuljenje, ceptanje z nogami, neprestano so pokale žabice, izgedniki so metali tudi smrdljive bombe na oder in med publiko. Prvo dejanje je bilo sploh nerazumljivo. Demonstranti so večinoma zasedli galerijo, nekateri so se utaborili tud v parterju; no, ti niso imeli sreče, kajti ogorčena publika jih je postavila pod kap. Tudi v drugem in tretjem dejanju so se izgedi, proti katerim je bila policija brez moči, nadaljevali. Radi številnih smrdljivih bomb je zavladal v gledališču strahovit smrad in je mnogo gledalcev odšlo. Izgedi so trajali do zaključka predstave. Policija je aretirala v gledališču samem 30 oseb.

Po predstavi je prišlo med demonstranti in policijo do spopada na Ra-

Ivan Jax in sin, Ljubljana
Gospodstvska cesta št. 2
Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu
Ustanovljena 1867. Ustanovljena 1867
Vezenje poučuje brezplačno
Posamezni deli koles in šival. strojev
10-letna garancija.
— Pisalne stroje ADLER —
Kolesa iz prvih tovarn „Dürkopp“ „Styria“ „Waffenrad“ „Kaysor“

Kra. ang. parobrod. linija
ROYAL MAIL LINE za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo-Uraguay-Argentino in Kubo-Chile-Peru.
Informacije brezplačno pri podzastopniku:
JUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Telefon **Ivan Zakotnik** Telefon 379
mestni tesarski mojster,
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostražnja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in svonike. — Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jesov in mlinov.
PARNA ZAGA. 16/B TOVARNA FURNIRJA.

Najboljše angleško in žesko blago iz čiste volne za moške sukcnje, dobre prirode in oblike, praznane ročne industrije, vse vrste drugih poročila v nakup po zelo ugodnih cenah
Manufakturna trgovina
J. KOSTEVC
Ljubljana Sv. Petra cesta 4.

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.
Vse vrste klišejev, crtna in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.
LJUBLJANA, V PETRA NASIP 23.

Male
budilke v lesu
F. ČUDEN
Ljubljana, Prešernova 1

Stoj! ala za deznike — Posode za premog — Pečni predstavlki — Kaminsko orodje —
Zeleznina **Fr. Stupica** Ljubljana, Gospodstvska 1
Zakonski par brez otrok, ves dan odsotna — iščeta stanovanje ene sobe s kuhinjo v mestu. Plača za pol leta vnaprej. — Ponudbe pod «November/2340» na upravo «Slov. Naroda».

Nekaj pohištva, Lubasove harmonike na štiri tone ter ročni voziček, vse v dobrem stanu — napradaj. — Ponudbe pod «Ugodna cena 2379» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovski pomočnik dober prodajalec — išče službo v špecerijski trgovini, event. gre kot skladiščnik. — Ponudbe pod «Pomočnik/2378» na upravo «Slov. Naroda».

Kontoristinja začetnica, zmožna slovenskega in nemškega jezika, išče službo. Nastopi s 1. novembrom. — Dopisi pod «Kontoristinja/2363» na upravo «Slov. Nar.».

Stanovanje dveh sob s kuhinjo v Vodmatu — za menjam za manjše v mestu. — Ponudbe pod «Stroga čistost 2349» na upravo «Slov. Naroda».

Starejša ženska išče službo gospodinje pri boljši rodbini. — Ponudbe pod «Snažna/2380» na upravo «Slov. Naroda».

GIOVANI BOCCACCIO:
DEKAMERON
Prevel Dr. ANDREJ BUDAL.
I. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na boljšem papirju polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.
II. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na boljšem papirju polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.
III. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na boljšem papirju, polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.
Knjige se dobe v knjigarni Tiskovne Zadruga v Ljubljani, Prešernova ul. 54.